

KARTA KURSU

Bezpieczeństwo Energetyczne Świata

Nazwa	BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE ŚWIATA
Nazwa w j. ang.	

Koordynator	dr hab. Tomasz Skrzyński, prof. UKEN	Zespół dydaktyczny
		dr hab. Tomasz Skrzyński, prof. UKEN mgr Justyna Rokitowska
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia):

Celem kursu jest zapoznanie uczestników zajęć z zagadnieniami związanymi z bezpieczeństwem energetycznym na świecie w XXI w. Szczególna uwaga zostanie poświęcona przemianom wywołanym agresywną polityką Rosji w latach 2021-2025.

Warunki wstępne

Wiedza	Student posiada ogólną orientację na temat podmiotów politycznych i gospodarczych stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa energetycznego państwa
Umiejętności	Student potrafi wskazać podstawowe zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego państwa.
Kursy	-

Efekty kształcenia:

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności
Wiedza	W01. Student posiada pogłębioną wiedzę na temat podmiotów politycznych i gospodarczych stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa energetycznego państwa. W02. Student dysponuje pogłębioną wiedzą odnośnie skuteczności systemów, norm, reguł funkcjonujących w państwie w odniesieniu do zagrożeń energetycznych W03. Student posiada pogłębioną wiedzę na temat tworzenia podstaw bezpieczeństwa energetycznego	K W01 K W02 K W04

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
Umiejętności	<p>U01. Potrafi samodzielnie formułować opinie na temat zagrożeń bezpieczeństwa energetycznego państwa.</p> <p>U02. Potrafi w sposób samodzielny wskazać na możliwości zmniejszania skali konkretnych zagrożeń bezpieczeństwa energetycznego państwa.</p> <p>U03. Potrafi dokonać analizy oraz interpretacji odpowiednich aktów prawnych dotyczących zachowania bezpieczeństwa energetycznego państwa.</p>	<p>K U01</p> <p>K U02</p> <p>K U04</p>

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Kompetencje społeczne	<p>K01. Jest świadomy roli oraz miejsca jakie odgrywa nauka o bezpieczeństwie energetycznym państwa dla pełnej świadomości procesów ekonomizacji życia społecznego zachodzących na kontynencie europejskim.</p> <p>K02. Potrafi określić priorytety służące realizacji konkretnych zadań mających zapobiegać zagrożeniom bezpieczeństwa energetycznego</p> <p>K03. Potrafi analizować działania międzynarodowe pod względem priorytetów narodowych w zakresie bezpieczeństwa energetycznego dzięki zdolności wczesnego dostrzegania, analizowania i prognozowania zagrożeń.</p>	<p>K K04</p> <p>K K07</p> <p>K K010</p>

studia niestacjonarne

		Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	20	10									
Egzamin										1	

Opis metod prowadzenia zajęć – studia niestacjonarne:

Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych (prezentacja w Power Point).
Dyskusja

Ćwiczenia audytoryjne: praca w grupach, projekt grupowy, praca indywidualna, dyskusja

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia niestacjonarne:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt grupowy	Projekt	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X	X				X	
W02							X	X				X	
U01							X	X				X	
U02							X	X				X	
K01							X	X				X	
K02							X	X				X	

studia niestacjonarne

Kryteria oceny	<p>W celu uzyskania zaliczenia kursu student musi uzyskać 23 punkty:</p> <p>Wykład:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywność podczas zajęć (0-8 punktów) - test (0-15 punktów) - obecność (0-2 punkty) <p>Ćwiczenia audytoryjne (22 punktów):</p> <ul style="list-style-type: none"> 0-2 - frekwencja na zajęciach, 0-15 - prezentacja projektu, 0-5 –aktywność <p>Punktacja: dst 24-29; dst+ 30-33; db 34-38; db+ 39-43; bdb 44-47</p>
----------------	---

Uwagi	<p>Obecność na ćwiczeniach i wykładzie jest obowiązkowa. Pierwszej nieobecności na ćwiczeniach/wykładzie nie trzeba usprawiedliwiać/dostarczać opracowania, ale rzutuje ona na punktację bo nie ma 100% obecności.</p> <p>Tematyka opracowania zaliczającego każdą nieobecność na zajęciach (minimum 8 stron formatu A4, rękopis) musi być uzgodniona z wykładowcą/prowadzącym ćwiczenia.</p>
-------	---

Treści merytoryczne:

<p>Problematyka wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1/ Bezpieczeństwo energetyczne 2/ Znaczenie surowców, a energetyka światowa 3/ Bezpieczeństwo energetyczne z punktu widzenia eksportera i importera.
--

4/ Zasoby własne surowców energetycznych. Czy słuszne są czarne prognozy odnośnie przyszłości?

5/ Bezpieczeństwo energetyczne, a polityka klimatyczna UE

6/ Przemiany bezpieczeństwa energetycznego w latach 2022-2025

Tematyka ćwiczeń:

1. Konwencjonalne źródła energetyczne w XXI wieku.
2. Odnawialne źródła energetyczne - szanse i możliwości.
3. Wyzwania dla energetyki jądrowej.

Wykaz literatury podstawowej:

Podstawowe:

L. Elak, A. Chrzęszcz, S. Żurawski, N. Urbańska, *Wpływ wojny rosyjsko-ukraińskiej na bezpieczeństwo ekonomiczne Europy*, „Studia Społeczne” 2023 dostępny naResearchGate

P. Krzykowski, *Konsekwencje wojny na Ukrainie w wymiarze żywnościowym, ekonomicznym i energetycznym*, „Rocznik Nauk Społecznych” 2022, T. 14 (50), nr 4
ojs.tnku.pl/index.php/rns/article/view/17785/16759

The war must go on: Dynamika wojny w Ukrainie i jej reperkusje dla bezpieczeństwa Polski, Artur Gruszcak (red), Kraków 2023, <https://doi.org/10.12797/9788381388801>

Surowce energetyczne i energia. Materiały XXXI konferencji z cyklu Zagadnienie surowców energetycznych i energii w gospodarce krajowej, Kraków 2017.

Bałamut A., *Polityka bezpieczeństwa energetycznego Polski w latach 2000–2015*, Kraków 2017.

Janusz P., Szczerbowski R., Zaleski P., *Istotne aspekty bezpieczeństwa energetycznego Polski*, Warszawa 2017

Bezpieczeństwo energetyczne: koncepcje, wyzwania, interesy, red. J. Gryz, A. Podraza, M. Ruszel, Warszawa 2018.

T. Młynarski, *Bezpieczeństwo energetyczne i ochrona klimatu w drugiej dekadzie XXI wieku. Energia – środowisko-klimat*, Kraków 2017.

Soroka, *Bezpieczeństwo energetyczne. Między teorią i praktyką*, Warszawa 2015.

Wykaz literatury uzupełniającej:

Bezpieczeństwo Wybrane zagadnienia, ed. A. Wiącek, M. Ruszel, J. Stec-Rusiecka, Rzeszów 2022.

Współczesne bezpieczeństwo ekonomiczne państwa: wybrane problemy, red. K. Śmiałek, Poznań 2023.

Bezpieczeństwo ekonomiczne: polityka, finanse i innowacje, red. M. Urbaniec, M. Kosała I. Czaja, Warszawa 2020.

Yergin D., *Nowa mapa : jak energetyka zmienia geopolitykę*, Katowice 2023

PitronG., *Wojna o metale rzadkie: ukryte oblicze transformacji energetycznej i cyfrowej*, Warszawa 2020

Cieślak E., Maj J., Pająk K., Prokopowicz D., Radomyski A., Soroka P., Śledź P., *Wybrane aspekty rosyjskiej*

agresji na Ukrainę w obszarze politycznym, militarnym i gospodarczym, (pod red. nauk. P. Soroka i K. Pa-
jąk), Warszawa 2023 (część rozdziałów, która jest dostępna na www.researchgate.net)

Bezpieczeństwo ekonomiczne państwa: uwarunkowania, procesy, skutki, red. A. Jackiewicz, A.
Trzaskowska- Dmoch, Warszawa 2017.

Bezpieczeństwo energetyczne. Gospodarka. Społeczeństwo – wybrane zagadnienia, red. M.
Ilnicki, Z. Nowakowski, Warszawa 2016.

Bezpieczeństwo energetyczne wyzwaniem współczesnego świata – problemy i dylematy, red. Z.
Lach, Warszawa 2015

Bezpieczeństwo energetyczne wyzwaniem XXI wieku, pod. red. Z Lacha, Warszawa 2013

*Bezpieczeństwo energetyczne. Rynki surowców i energii. Energetyka w czasach politycznej
niestabilności*, red. P. Kwiatkiewicz, R. Szczerbowski, Poznań 2015

*Energetyka – szanse wyzwania i zagrożenia, Logistyka – ekonomia – prawo – polityka –
bezpieczeństwo – obronność – technika*, red. B. Ćwik i in, Poznań 2016

Europa środkowa i Wschodnia wobec wybranych problemów bezpieczeństwa energetycznego, red.
Ł. Wojcieszak, Poznań 2018

Golarz M., *Bezpieczeństwo energetyczne Polski na przykładzie zaopatrzenia w gaz ziemny, ropę
naftową i energię elektryczną*, „Bezpieczeństwo: Teoria i Praktyka” 2016, nr 1.

Mazurek W., *Brudny terrorizm. Zagrożenia terrorystyczne w energetyce jądrowej*, Kraków 2017

Mazurek W., J. Popławska, *Oblicza bezpieczeństwa. Miejsce energetyki nuklearnej w
bezpieczeństwie energetycznym krajów Unii Europejskiej*, Kraków 2015

Między ewolucją a rewolucją – w poszukiwaniu strategii energetycznej, J. Maj i in., Poznań 2015,
t. 1, 2.

Młynarski T., *Energetyka jądrowa wobec globalnych wyzwań bezpieczeństwa energetycznego i
reżimu nieprolifracji w erze zmian klimatu*, Kraków 2016

Skarżyński M., *Terminale LNG w polityce energetycznej państw nadbałtyckich Unii Europejskiej*,
Poznań 2018

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia niestacjonarne:

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	20
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	0
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	0
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	30

	Przygotowanie do testu	20
	Ogółem bilans czasu pracy	100
	Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika	4